

Det kongelige arbeids- og administrasjonsdepartement

Arbeidsgiveravdelingen

PM 2002-05

Endring i forskrift til Tjenestemannsloven

Dato: 18.02 2002

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. 13.9.2

Kongen i statsråd har vedtatt endringer i tjenestemannslovens forskrift §§ 1, 7, 11 og 12. Endringene i §§ 7, 11 og 12 omhandler ventelønn, mens endringen i § 1 omhandler timelæreres tilknytning til tjenestemannsloven. Endringene trer i kraft **1. mars 2002**, og den endrede forskriften vil være tilgjengelig på www.lovdatab.no fra samme tidspunkt. Endringsforskriften er tilgjengelig hos lovdatab under Lovtidend avdeling I. Se ellers [pkt. 1.1.1](#) om overgangsregler.

1. Endringene i reglene om ventelønn

1.1 Maksimal ventelønnsperiode

Maksimal ventelønnsperiode fastsettes fra og med 1. mars 2002 ut fra alder på fratredelsestidspunktet, etter følgende skala:

før fylte 50 år: inntil 3 år

fra 50 til 55 år: inntil 4 år

fra fylte 55 år: inntil 12 år

Som tidligere er ventelønnsperioden også begrenset ut fra antall tjenestear vedkommende har hatt i staten.

1.1.1. Overgangsregler

Følgende overgangsregler vil gjelde:

De som har fått innvilget ventelønn før 1. mars 2002, har fått varsel om oppsigelse før 1. mars 2002 eller de som fratrer før 1. januar 2005 og er fylt 50 år på fratredelsestidspunktet, kan få ventelønn beregnet etter de maksimalperioder som fremkommer av nåværende § 11 nr. 2 annet og tredje ledd.

1.2 Tidsbegrenset bortfall av ventelønn - skjerpede krav til ventelønsmottakeren

Gjeldende regler tilsier at ventelønsmottakeren mister ventelønnen for godt dersom han takker nei til tilbud om en "høvelig stilling". Begrepet "høvelig stilling" gir imidlertid i praksis en snever ramme for hva ventelønsmottakeren plikter å takke ja til for å unngå å miste ventelønnen. Reglene endres nå slik at ventelønnen bare faller bort i tidsbegrensede

perioder. Det stilles imidlertid krav om at ventelønsmottakeren må anses som en "reell arbeidssøker", slik dette forstås i folketrygdloven § 4-5. I praksis vil dette bety at ventelønsmottakeren vil miste retten til ventelønn av samme årsaker og i tidsbegrensede perioder av samme lengde som en dagpengemottaker som ikke kan anses som en reell arbeidssøker.

Forskriftens § 12 første ledd vil lyde som følger:

"Tjenestemann kan bare få ventelønn når vedkommende har meldt seg til Aetat som reell arbeidssøker. Ventelønn faller bort i et begrenset tidsrom dersom ventelønsmottakeren ikke kan anses som reell arbeidssøker etter vilkårene i folketrygdloven § 4-5 første og annet ledd. I særlige tilfeller kan det kreves at ventelønsmottakeren er villig til å ta arbeid som er lavere lønnet enn ventelønnen."

§ 12 tilføyes også et nytt annet ledd, som vil lyde som følger:

"Retten til ventelønn faller bort i

- a) åtte uker første gang et forhold som nevnt i første ledd inntreffer
- b) tolv uker dersom forhold som nevnt i første ledd har inntruffet to ganger innenfor de siste tolv måneder
- c) seks måneder dersom forhold som nevnt i første ledd har inntruffet tre ganger innenfor de siste tolv måneder"

1.3 Fortrinnsrett ved tidsbegrenset bortfall av ventelønn

Forskriften § 7 nr. 3 er i dag utformet slik at fortrinnsretten ville falle bort ved et tidsbegrenset bortfall av ventelønn. Bestemmelsen endres derfor slik at fortrinnsretten vil bestå selv om man får et tidsbegrenset bortfall av ventelønn.

1.4 Endringer i beregningsgrunnlaget for ventelønn

Variable tillegg tas etter gjeldende regler ikke med i beregningsgrunnlaget. Fra og med 1. mars 2002 endres forskriften § 11 nr. 1 første setning, slik at variable pensjonsgivende tillegg kommer med i beregningsgrunnlaget.

Skjæringstidspunktet for om de variable pensjonsgivende tilleggene kommer med i beregningsgrunnlaget, vil være fratredelsestidspunktet. Dersom tjenestemannen har fratrudd før 1. mars 2002 vil beregningen skje etter gjeldende regler.

1.5 Forståelsen av begrepet "høvelig arbeid" i tjenestemannsloven § 13 nr. 6

Begrepet "høvelig arbeid" i tml. § 13 nr. 6 har vært praktisert slik at det i realiteten er svært få typer arbeid som anses høvelig. I takt med endrede samfunnsforhold har regjeringen ønsket å presisere forståelsen av begrepet. Ved søknad om ventelønn vil således Aetat (som fra 1. januar 2002 overtok administreringen av ventelønnsregelverket fra Statens Pensjonskasse) praktisere høvelighetsbegrepet slik at man må anses som reell arbeidssøker etter folketrygdloven § 4-5 for å kunne tilstås ventelønn. Dette betyr bl.a. at det vil bli stilt strengere krav til geografisk mobilitet, og at det vil være

flere typer arbeid som anses som høvelig (se for øvrig [pkt. 1.7](#)), Tungtveiende sosiale hensyn, alder m.m. kan imidlertid etter konkrete individuelle vurderinger tilsi at det ikke kreves geografisk mobilitet.

1.7 Nærmere informasjon om endringene

Aetat Arbeidsdirektoratet har utarbeidet en brosjyre som gir nærmere informasjon om ventelønn, som kan fås ved henvendelse dit (Postboks 8127 Dep, 0032 Oslo). Nærmere informasjon er også tilgjengelig på www.aetat.no/ventelonn, eller ved Aetat Ventelønnseksjonen pr. telefon 23 35 24 00.

2. Endringer vedrørende timelærere - forskriften § 1 nr. 1 R

Timelærere er i dag unntatt fra tjenestemannsloven gjennom unntak i forskriften [§ 1 nr. 1 R](#). Fra og med 1. mars 2002 tas unntaket vekk.

Etter fullmakt
Per Engebretsen
Statens personaldirektør

Odd Bøhagen
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Lars Owe Kristiansen, tf. 22 24 48 53.